

Нүүрт йовачнрин дамшлтиг тархалгын— партийн организацсин нүндтә төр

Селәнә эдл-ахуг бсгдж-брг-дхэин туск партин болн правительствин тууджлгдсн шинд-врмудиг күүцхлэри, мана таньгччин полеводствин болн мал бскачирин нур йовачир ик дилврмуд күүцж йовцхана. Сталинә нертә колхозин Яков Попенков, Михаил Кривкинә, Иван Шафоростовин, Тихон Щепинә, 112-ч совхозин Степан Ивановичовин, "Черноземельск" совхозин Николай Охматин, Алексей Суховеревин нань чиги кесг хбчирин бригадс Халымг таньгччдан бргнәр нернь соньсгднә. Эдн джил болгын 100 хон болгынас 125—140 хургьз авцхана, зурагьсн хол улу ноос киргьдх авцхана.

Чапаевин нертә колхозин саальчир Ковалева Марияг болн Яцка Раисаг алдршгсн сәәнәр кбдлхәдгинь Западн районд болн нам цуг мана таньгччар тәнцхәнә. Мана газрин Укр болгынас джилдән 3 миньгын литр үс саадж авч болгын эдн медулв.

Селәнә эдл-ахун бгдг продукциг улм бсгдж болкиг дасмгьа сән кбдлмштә улс тингдх ил медулдхәнә.

Колхозмудин болн совхозмудин производствд бәәх сән үзмджтә дамшлтиг негдүлдж, олд тархах кергиг партиин организацс ягьчж күүцәдхәдхәнә?

Яшкульск района, "Лиманний" совхозин эклц партиин организац (сегләтрнь ур Хомутников) сән кбдлмштә хбчирин бригадин дамшлтинь цуцрлтан угагьар оли хбчирт кургдх медулнә. Улгурнь, эрки сән кбдлмштә хбчир Очиров Бадан болн Колодзев Александрин, 100 хон болгынас оли хургь болн икәр ноос киргьдх авцхасн дамшлтиг оли кбдлмшчирт агитатормуд медулдх келдх бгнә. Эн хбчир малас продукц гаргьдх авлгьнд гардг гаругьан хасхд икәр оньган бгнә. Эн тускар эднә бәрси дилвриг агитатормуд улм сәәнәр, тодрхәгьар олд кургдх медулцхәнә.

"Черноземельский" совхозин партиин хургт совхоз гару угагьар кбдлгьнә болн кбдлмшин сән дамшлтин туск төр оньдиндән гилтә тәвгднә. Хбднй төл авхин, бвснә халгьнд белдвр кеджәхин тускар болв чиги куундвр гархла хбчирин, механизатормудин сув-селвгуд, кбдлмшин сән дамшлт тоолж коммуниствр урдаснь белдвр кедж керг-уулдвр белднә. Ингдх кбдлмш сәәнәр кедгтән совхоз дбрлдәнд нур болдх йовад, олз-орутагьар кбдл-дхәнә.

Селәнә эдл-ахун цуг күүц-кбдлчириг эрки сән кбдлмштә эдл-ахусин, хбчирин болн укрчирин бригадсин, саальчирин, трактористчирин кбдлмштән күүцсн кирцәнд кургх-эклц партиин организацсин күүндтә кергнь мбн.

Болв, зәрм эклц парторга-нйзацс нур йовх, сән үзмдж-тә кбдлмшин дамшлтиг сәәнәр тархахш. Сарпинск района "Степной" болн "Сарпинский" совхозмудг, Приютненск района Кировин нертә болн "Дружба" колхозмудт, Яшкульск района "Гашуинский" болн 108-ч совхозмудт ним ик чинртә кергт оньган бгцхәхш.

Им улгурмуд бәәнә. "Сарпинский" совхозд Александр Павлович Бузулуковин бригад бәәнә. Эн хбчир неринь рай-она совещаньс деер дару-дарунь соньсдх болхмн. Терунә тускар агитатормуд оньдиндән келәд йовдгиг, газетмуд бичәд бәәдгиг эн туургсн хбч эврәннь шуммгьа кбдлмшәр уулсмн. Хон болгынас 8,5 килограм ноос эн киргьдх авб. Энүг ик дамшлтта, күүц-кбдлсән әврлгә кбдлг күүцүдх чадхмн бәәсмн.

Эн совхозин хбч Дисинбай Жшакovas, Александр Бузулуковин дилврин тускар медитә гидж сурввдн.

—Сәәнәр кбдлнә,—гидж хә-рү бгв.

—Бузулуков ямаран кевәр

тим ик дилвртә болн,—гидж даки сургдв.

—Энугинь меджәхшв,—гидж гундлта бәәдлтәгьар Дисинбай Жшакovas герчлв.

Ик ноос киргьдх авси деер-рән терунд гаргьдх гаругьан багьрулсн Бузулуковин дамшлтиг тер эркән уга медх зб-тә бәәсмн. Бузулуковин бригадт нег центнер ноосн 480 арслн болсн "болхла Дисинбай Жшакovina бригадт—1430 арслн болв.

Им ил темдгтә йовдин хаджугьар ягьдх гархмб? Гарч болшго! Эн совхозин парт-организацин сегләтр ним йов-длг икәр төртән авхш. Нур йовачирин сән кбдлмшиг, тел-нә дамшлтиг, нег улу багь гару гаргьад ик продукц бгдг улсин дамшлтиг партиин хургт, производствени совещаньсд, агитатормудин кедг күү-куундврт тәвдх куундхш. Ниднин джил нег хургь асрдх гаргьхд ах хбчч Петр Аксю-кин бригад 55 арслн гаргьсн. Наадк бригадсг 70—90 арсл-нъгас давб. Ягьад ним бол-джахмб гидж күү соньсмхш. Эн ик дуту кбдлмш, энүг да-рунь уурулх кергтә.

Саалин малмуд бскалд бәәх эв-аргь муугьар олзлгд-на. Дундлад тоолхла нег укр-рәс таньгччур 1060 литр үсн саадж авгдв. Эн дегд багь. Сән үзмджтә кбдлмштә улс болхла мана колхозмудт болн совхозмудт үс саадж авлгьгт ббдлулх эв-аргь дала бәәхиг узулнә. Западн болн Яшал-тинск районин колхозмудин саальчир Укр болгынас хошад миньгынәс улу литр үс саадж авцхасн болхла, Элсг балгь-сна эргмд бәәдг "Победа", Ленинә болн Сталинә нертә колхозмуд телднә саадж авсн уснәс брәлинь гилтә саадж авч. Целинн района, "Родина" колхоз укр болгынәс 400 литр үс саадж авч. Им болдг уч-ринь эклц партиин организацс мал бскалд фермст оньган муу-гьар бгцхәлгьн, сән үзмджтә дамшлтс оли дунд эс тархал-гьн.

Целинн района "Родина" гидг колхоз авад хәләй. Сүл нәәмн сарин гуршар партиин хургт МТФ-н кбдлмшин тус-кар нег чиги куундгдсн юмн уга. Үс саадж авлгьарн ик дамшлтта йл-хоша бәәсн кол-хозмудас даслт-сургьмдх ав-хин тускиг парторганизацин сегләтр үр Витько тас керго юмнд тоолна.

Им даслт-сургьмдх авд эрки чинртә кергнь болхн фермс хоорид йовдх экскурс келгьн мбн. Совхозмудин, МТС колхозмудин гардчир сән кбдлмштә, ик дамшлтта эдл-ахуст оч даслт-сургьмдх авхар седцхәхш, эн буру йов-дла партиин организацс бәс эвцнә.

Олна малас авдлг продукц, күүчтәгьар ббдлулх төр—1958 джил Халымг таньгччин селәнә эдл-ахун кбдлчирин бин бәәх берк чинртә төр. Партиин организацс специалистчир нбкд авад колхозмудин болн совхозмудин производствд наукин шин дилврмуд болн дамшлтс орлулх збтә.

А. ПАВЛОВ.